

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: **A. K.**, narozený dne X
státní příslušnost Ukrajina
bytem v ČR X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2021, č. j. OAM-241/ZA-ZA11-LE27-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2021, č. j. OAM-241/ZA-ZA11-LE27-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“) zastaveno řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že tato žádost byla shledána nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce v podané žalobě označil napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího řízení. Obecně namítl, že celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní, a že žalovaný porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem České republiky a zásadami a principy činnosti správních orgánů. Taktéž žalovaný podle žalobce napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodnil a vyložil zákon chybně.
3. Dále žalobce uvedl, že napadá rozhodnutí žalovaného v rozsahu výroku o zastavení řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu, a rovněž namítl, že žalovaným použité informace nejsou aktuální, k čemuž dodal, že žalovaný by měl při rozhodování o udělení či neudělení mezinárodní ochrany posoudit aktuální informace o zemi původu a přesně a úplně zjistit skutečný stav věci.
4. Na závěr své žaloby tedy žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 6. 9. 2021 stručně shrnul obsah žalobcem podané žaloby a uvedl, že žalobní námitky neprokazují porušení žádného ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů nebo zákona o azylu z jeho strany. Odkázal také na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu a podotkl, že nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné, a že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
6. Dále žalovaný odkázal na ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu a uvedl, že posoudil důvody současné opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a srovnal je s tvrzeními žalobce uvedenými v rámci řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Přitom žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti a nepoukázal ani na žádnou podstatnou změnu okolností, a že ani on sám neshledal takové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by žalobce byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Podle žalovaného tedy žalobce během řízení neuvedl žádné nové skutečnosti, na základě kterých by měl důvod jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany znovu meritorně posoudit.
7. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci se žalovaný vyjádřil tak, že je to právě žalobce, kdo má v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany povinnost tvrzení. V této souvislosti žalovaný také podotkl, že si opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu, přičemž nezaznamenal takovou změnu bezpečnostní situace na Ukrajině, která by ho vedla k přehodnocení rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany v případě opakované žádosti.
8. Rovněž žalovaný uvedl, že hlavním motivem žalobce je snaha o legalizaci jeho pobytu na území České republiky, přičemž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. 7 Azs 117/2004. Dále žalobce v této souvislosti odkázal na úpravu obsaženou v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
9. S ohledem na výše uvedené tak žalovaný závěrem navrhl zdejšímu soudu, aby podanou žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
11. Žalobce podal dne 12. 4. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně byl žalovaným vyzván k poskytnutí údajů k této žádosti. Údaje k podané žádosti poskytl žalobce dne 21. 4. 2021, když mimo jiné uvedl, že je narozen X v obci X na Ukrajině, je státním příslušníkem Ukrajiny X národnosti, dorozumí se česky, ukrajinsky a rusky, je X vyznání a je svobodný a bezdětný. Také podotkl, že oficiálně nebyl členem žádné politické strany, ale neoficiálně byl v roce 2013 ve X. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedl rodinný dům jeho rodičů v obci X. K průběhu cesty z vlasti do České republiky se vyjádřil tak, že naposledy přijel do České republiky v únoru 2015 autem přes Polsko a od té doby je v České republice, přičemž předtím byl v České republice od března do dubna 2014. Rovněž vypověděl, že předtím nepobýval ve státech Evropské unie a nebyla mu udělena žádná víza nebo povolení k pobytu. O udělení mezinárodní ochrany žádal v České republice již v roce 2018 a nyní žádá podruhé. Ke svému zdravotnímu stavu se vyjádřil tak, že je zdravý a nemá žádná zdravotní problémy. K důvodům své žádosti uvedl, že nevěděl o skončení prvního řízení a zjistil to až minulý týden. Také se vyjádřil ve smyslu, že se nechce vrátit domů, protože tam nemá kam jet a v České republice žije již 6 let a bydlí tu i jeho sestra. Chtěl by zde získat nějaký doklad, aby mohl zůstat. Na Ukrajině podle něj brzy začne válka, a kdyby se vrátil, byl by do ní povolán, přičemž už v roce 2015 mu bylo zasláno předvolání.
12. Správní spis obsahoval také kopii předchozí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 5. 2018, včetně kopií protokolu o poskytnutí údajů k této žádosti, protokolu o pohovoru k této žádosti a rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2019, č. j. OAM-408/ZA-ZA11-LE24-2018, jímž bylo o předchozí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje.
13. Dále si žalovaný za účelem posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany opatřil i písemný materiál ze dne ze dne 25. 4. 2020, označený jako „Ukrajina, Informace OAMP - Situace v zemi, Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“, písemný materiál ze dne 1. 3. 2021, označený jako „Ukrajina, Informace MZV ČR, č.j. 102763-6/2021-LPTP ze dne 22. února 2021, k č.j. MV- 4158-5/OAM-2021 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“ a také písemný materiál ze dne 8. 8. 2020, označený jako „Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, Stav: srpen 2020“.
14. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný umožnil žalobci, aby se seznámil s podklady rozhodnutí. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 3. 6. 2021 se podává, že žalobce se chtěl s podklady seznámit, požádal o stanovení lhůty k doložení dalších materiálů a uvedl, že se na jeho situaci nic nezměnilo, a že chce získat doklady, aby mohl bydlet v České republice. K podkladům rozhodnutí se žalobce vyjádřil podáním ze dne 16. 6. 2021, v němž se zabýval zejména celkovou bezpečnostní situací na Ukrajině v souvislosti s probíhajícím válečným konfliktem.

15. Následně tedy žalovaný vydal napadené rozhodnutí, k jehož převzetí byl žalobce předvolán. S napadeným rozhodnutím byl žalobce seznámen v českém jazyce dne 29. 7. 2021 a stejného dne převzal i originální výtisk tohoto rozhodnutí, jak se podává z protokolu o předání rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky MV ČR ve věci mezinárodní ochrany na území České republiky ze dne 29. 7. 2021.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“), a dospěl k následujícím závěrům, přičemž vycházel z následující právní úpravy.
17. Podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu *se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.*
18. Podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.*
19. Podle ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**s. ř. s.**“) *musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.*
20. Podle ustanovení čl. 46 odst. 3 *procedurální směrnice zajistí členské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.*
21. Předně zdejší soud považuje za nutné podotknout, že podanou žalobu vyhodnotil jako naprosto nedostatečnou, jelikož v ní nebyly vymezeny konkrétní důvody, pro které ji žalobce podává, a obsahovala pouze obecné floskule bez jakéhokoliv zárodku žalobního bodu či náznaku individualizace. Proto zdejší soud usnesením ze dne 7. 12. 2022, č. j. 20 Az 57/2021-27, mimo jiné vyzval žalobce k doplnění žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., když za zárodek žalobního bodu nepovažoval ani zcela obecné tvrzení o neaktuálnosti informací o zemi původu žalobce opatřených žalovaným (k tomu zdejší soud pouze na okraj podotýká, že informace o zemi původu opatřené žalovaným ke dni vydání napadeného rozhodnutí neaktuálními neshledal). Žalobce poté žalobní body k výzvě zdejšího soudu žádným způsobem nedoplnil.
22. Zdejší soud však přesto napadené rozhodnutí meritorně přezkoumal, neboť nemohl přehlédnout, že od doby podání žaloby došlo na Ukrajině ke zcela zásadní a očividné změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž musel v souladu s čl. 46 odst. 3 *procedurální směrnice* a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, a ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) tuto změnu okolností zohlednit, i když nastala až po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejší soud totiž nemohl nevidět, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. V důsledku tohoto

- konfliktu z Ukrajiny odešly do okolních států milióny uprchlíků a další stále utíkají. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 svým rozsahem, intenzitou bojů a dopadem na dotčené civilní obyvatelstvo obdobu. Přestože žalobce na tuto skutečnost sám nepoukázal, zdejší soud jí zohlednil z vlastní iniciativy. Přihlédl přitom k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
23. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
24. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro opakované (meritorní) posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak již s ohledem na aktuální situaci neobstojí a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, bude vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
25. Podle zdejšího soudu by totiž návrat žalobce do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non-refoulement*. K tomu zdejší soud přiměřeně odkazuje na závěry uvedené v např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, či v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2022, č. j. 3 Azs 379/2021-48.
26. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, a to i s přihlédnutím k závěrům uvedeným v tomto rozsudku výše. Na místě patrně nebude ani postup podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, protože Ukrajinu nyní nelze považovat za bezpečnou zemi původu.
27. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ustanovením § 14a ve spojení s ustanovením § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
28. Zdejší soud si je jistě vědom i existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ustanovení § 6 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.* To nicméně nemůže nic změnit na závěru, že v současné situaci

není možné řízení o opakované žádosti žalobce zastavit podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí zrušil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, **neboť** s ohledem na aktuální situaci vyžaduje skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, rozsáhlé a zásadní doplnění. Na závěr je již pouze nutné dodat, že ačkoliv žalobce výslovně žádal nařízení jednání, rozhodl zdejší soud ve věci samé bez jednání, neboť rozhodl právě podle citovaného ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jež takový postup umožňuje, když současně nepovažoval v tomto případě nařízení jednání za nezbytné.
30. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy žalobce byl sice v řízení úspěšný, avšak žádné náklady mu nevznikly a ani je neuplatňoval. Žalovaný poté neměl ve věci úspěch, a proto mu náhrada nákladů nenáleží. I v případě uplatnění nákladů ze strany žalobce by však bylo na místě uvážit v této věci postup podle ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 12. ledna 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce